

Bugünün Jakobenlerinin Emperyal Şovenizmi

22.09.2021 • Revcom Yazıları • Yeni Komünizm

Editörün Notu: Aşağıdaki yazı revcom.us yazarı Nayi Duniya tarafından Bob Avakian'ın *Dün ve Bugün Jakobenler* yazısı üzerine 20 Eylül 2021 tarihinde yazılmış bir değerlendirme yazısıdır.

Kaynak için bkz: [The Imperial Chauvinism of the Jacobins Today | revcom.us](https://revcom.us)

Bob Avakian'ın yazdığı *Dün ve Bugün Jakobenler* makalesi gerçekten -ama gerçekten- çok iyi bir makaleydi. Özellikle de açılış bölümü, **bugün** kendilerine Jakoben diyenlerin Fransız Devrimindeki gerçek Jakobenlerle aralarındaki temel görünüm, duruş ve programları arasındaki zıtlığı ortaya koymaktadır:

*“18.yüzyılın sonunda Fransa’daki Jakobenler, temel olarak, yükselmekte olan kapitalist sistemin bir ifadesi olan burjuva-demokratik devrimcilerdi. **Bugün kendilerine Jakoben diyen insanlar “sosyalist” olma savlarına rağmen burjuva-demokratik reformistlerdir; etkileri miadı dolmuş kapitalist-emperyalist sistemin, bu sisteme bağlı ve onun tarafından uygulanan bütün korkunçlukları korumak olan karşı devrimcilerdir.**”*
(vurgular bize aittir)

“Bugünün Jakobenleri” açısından bu durum özellikle de kendi web siteleri olan **Jacobin** ve teori dergisi olan **Catalyst** ile beraber kurucu editör ve yayıncı olan Bhaskar Sunkara’nın eserlerinde yoğunlaşır. Burada kısa bir şekilde Bob Avakian’ın “**programlarını sarmalayan ve yöneten, derin ve çirkin bir emperyalist-şovenizm**” şeklinde tarif ettiği şeyi açıklamak ve altını çizmek istiyorum. Bunlar, kapitalist-emperyalist sistemin en başında oturan Amerikan toplumunun asalaklığını güçlendirirler ve bunu verili kabul ederler. Bunu kısaca gösteren bazı örnekler:

Külliyyatlarının tamamında problem tekrar eden bir şekilde *kapitalizm* olarak gösterilir. Kulağa radikal gelse de, ter atölyelerinden oluşan tedarik zincirleri, çocuk emeği, Küresel Güney'deki tarihsel ve süregiden kaynakların yağmalanması, baskı ve fetih savaşları ile bir sistem olarak *kapitalizm-emperyalizmden* esas itibariyle hiç bahsetmez ve bu sisteme bir tanımlama getirmezler.

Bu ufak bir ihmal ya da minör bir kör nokta değildir. Kapitalizmin korkunç bir küresel sömürü sistemi olarak evrildiği belirleyici faktörünü es geçer. Ve **kapitalist-emperyalist** sistemin belirleyici özelliklerinden birisi de emperyalist ülkelerle (ABD, Batı Avrupa, Japan ve bugün artan oranda Çin [1]) Üçüncü Dünya'nın ezilen ülkeleri arasındaki ABD emperyalizminin baskın güç olduğu derinlemesine bölünmüş dünyadır.

Bu gerçeği karartarak Jacobin **emperyalist şövenizmi** güçlendirmektedir. [2] Bu ideoloji, Amerika'nın nasıl dünyanın en büyük baskıcısı haline geldiği ve tarihin çöplüğüne nasıl atılabileceğini sormaktan ziyade Amerika ve Amerikalıların çıkarlarının verimini düşünür.

İkinci örnek ise Bernie Sanders'ın adaylığı sırasında yazılan önemli bir makalede Sunkara şöyle söyler:

“Oturup, Amerikan ekonomisini ve paylaşılan zenginliği düzeltmek için bütün bir ulus olarak çalışılması gerektiğini söylemek veya iş dünyası liderleri daha iyi bir antlaşma için pazarlık etmek yerine Sanders hareketi milyonerlerden ve milyarderlerden **hakkımız olanı alacağımız** “siyasi bir devrim” yaratmaktadır.” [3]

Hakkımız olanı mı? Gerçekten mi?! Sunkara'nın görüşüne göre problem Amerika'nın asalakça bir şekilde işgal, baskı ve öğütücü sömürüden elde ettiği ganimetlerin “milyonerler ve milyarderler” tarafından engellenmeden “**hakça**” paylaşılmasıdır; insanlığın özgürleşmesinin bir parçası olarak bu asalakça baskının bitirilmesi DEĞİL! Bu akıllara Bob Dylan'ın “The Narrow Way” (Dar Yol) adlı parçasından bir bölümü getirir:

Uzak kıyılarda yağmaladık ve talan ettik

Benim payım neden seninkine eşit değil?

Sunkara ideal toplum vizyonunu ortaya koyarken şunu belirtir: “Bu [70’ler ve 80’lerdeki İsveç sosyal demokrasisi] en iyi modeldir.” [4] Gerçekten mi? İsveç, emperyalist “ziyafet sofrasının” ganimetlerinden yararlanan, küçük ortaklarından biridir. Sunkara’nın istediği İsveç sosyal demokrasisini [5] Amerikan proporsiyonlarına, Amerika seviyesi asalaklığa çıkartmaktadır...

Bob Avakian, *Dün ve Bugün Jakobenler: Kısa Bir Özet* makalesini, şu kavrayışla bitirir “bütün sosyalist savlarına bakılmaksızın bugünün Jakobenleri”

ABD Anayasası’nda temsil edilen ve kutsallaştırılan; bugüne kadar hem bu ülke de hem de bütün dünyada korkunç bir sömürü, baskı ve yıkımı kurumsallaştırmış ve mümkün kılmış temsilden asli bir kopuşu temsil etmezler. (vurgular bize aittir)

İşte Jacobin’in emperyal-şovenist görünüşü ve programı bunun bir sonucu ve dışavurumudur.

[1] Çin’deki gerçek sosyalizm 1976 yılında Mao’nun ölümüyle beraber tersine çevrilmiş ve kapitalizm restore edilmiştir. Seksenlerden bu yana yapılan emperyalist Batı yatırımları ile Çin’in ter atölyeleri iPhone’lardan ayakkabılara kadar pek çok metanın aşırı sömürü ile üretildiği alanlar haline gelmişlerdir. Dünya emperyalizminin çerçevesinde akümüle olan yoğun sermaye ile Çin, Amerika ile rekabet eden yeni ve yükselen küresel emperyalist bir güce dönüşmüştür.

[2] Her ne kadar Jacobin geniş skalada bir misafir yazar listesine sahip olsa da, yayınlananlar Editörün genel görüşlerini ve programını teşvik eder ve onunla uyumludurlar. Kimi zaman küresel ısınmanın ve ABD’nin dünya halkları üzerindeki emperyalist savaşlarının bazı teşhirleri olsa da söz konusu mesele çözüm kısmına veya ne yapılması gerektiğine gelince bakış açısı Amerika halkının faydaları ve çıkarlarına çevrilir, insanlığın çıkarları ve kurtuluşuna değil. Örneğin:

Küresel ısınmanın küresel etkileriyle ilgili yaptığı teşhirlere rağmen Kate Aronoff şöyle söyler:

...Yeşil Yeni Düzen... iklim politikalarının kazanması gereken **verimli bir ortamda pişmektedir...** **demokratik çoğunluk ve bunun yapılma biçimi iklim politikalarının hayatınızı daha iyi yapacağını gösterirler.**(vurgular bize aittir; *Capitalism Can’t Fix the Climate Crisis, An Interview With Kate Aronoff*, 25.08.2021, Jacobinmag.com)

Bu, emperyalist ekonomik-sosyal imtiyazlara anavatanda yapılan açık bir çağrıdır... Özellikle de Üçüncü Dünya’da ve dünyanın diğer taraflarında milyarlarca insanın karşı karşıya oldukları korkunçlukları göz ardı etmektedir.

Bir başka örnek, Amerikan'ın Ortadoğu ve Afganistan'daki savaşlarıyla ilgili korkunçlukları açıkladıktan sonra Jason Brownlee şu sonuca varır:

...Biden ve ekibi için sorulması gereken nihai soru şudur: Siz hangi taraftasınız? Başkan "orta sınıf için bir dış politika" için yemin etti. Eğer kendisi ve başdanışmanları Kuzey Asya'daki vekalet savaşlarını ve drone saldırılarını bitirmezlerse yoksul ülkeleri döven, süper zenginlere hizmet eden bir dış politika sergileyeceklerdir. (vurgular bize aittir; "Shadow Wars and Corporate Welfare," *Catalyst*, Vol. 4 No. 4, Kış, 2021

Biden'ın Demokrat Partisi kitlesel savaş suçları makinesi olarak yaklaşık 80 ülkede 750'ye yakın askeri üsse önderlik ederken, soykırımcı Amerikan ordusu diğer emperyalist güçlerle rekabet edip, ABD'yi en tepede tutmanın stratejik ihtiyaçlarına göre hareket ederler, basit bir dış politika biçimsizliğine göre değil. Bu gerçekliği şoven bir şekilde bükerek sorulan "Amerikan orta sınıfları" ve "süper zenginleri" arasında "hangi taraftasınız?" sorusu doğru değildir, taraflar aslında Amerikan emperyalizmiyle ABD'de dahil gezegen üzerinde baskı altına alınan milyarlarca insan arasındaki bir sorudur.

[3] "The Exercise of Power," Bhaskar Sunkara 25.02.2019, Jacobinmag.com

[4] "The Social Democratic Road to Socialism, An Interview with Bhaskar Sunkara", 3 Haziran, 2019, *Europenow Daily*, europenowjournal.org; bu röportajda İsveç sosyal demokrasisi, "devasa refah devleti" ve "İsveç'i zengin, yüksek maaşlı bir ülkeye dönüştüren tutarlı endüstriyel politikalara" bol bol yer verilir ancak Batı emperyalizminin genel işleyişinin bunları nasıl kolaylaştırdığı veya bunların hangi çerçevede yaratıldıklarına dair herhangi bir ifade yoktur.

[5] Sosyal demokrasinin programı: "kapitalist sistem ve yerleşik siyasi süreçler elde edilecek değişimleri savunurken"... "küresel sağlık bakımı, üniversite harçları ve yenilenebilir enerjinin yaratılmasına yönelik devlet programlarını finanse etmek için süper zenginlerin ve şirketlerin daha fazla vergilendirilmesi gibi şeylere odaklanır. Bu durum, kapitalizmin gerçekte nasıl işlediğine ilişkin -yalnızca belirli ülkelerde değil giderek daha fazla uluslararası düzeydeki kapitalistler arasındaki rekabete dayalı olmasına ilişkin- ve daha özelinde ABD kapitalist emperyalizmiyle ilgili, onun dünya çapındaki imparatorluğunu (ordusu ile dünyadaki en büyük kurumsal petrol tüketicisidir) korumak için gereken büyük askeri harcamaları ve bu ülkenin kölelik ve beyaz üstünlüğü, erkek üstünlüğü ve diğer baskıcı ilişkiler temelinde tarihsel gelişimine ilişkin bir şey söylemez.

(Daha fazlası için bkz. <http://yenikomunizm.com/trump-sanders-ve-gercek-sosyalizm/>)